

అ డి కౌ రి వి

“అమరేంద్ర”

సంఘ మనుషులూ ఆ వీధిలోవుండే వాళ్ళు పిల్లలందరూ పెద్ద గుంపుకూడి బొంగరాలు విసురుతూ, ఈలలువేస్తూ చప్పట్లు కొడుతున్నారు. ఆటలో వాళ్లు పొందుతున్న అంతులేని ఆనందంముందు రేగిన తలలూ, కౌరముక్కలూ, చినుగుల్లోంచి తొంగిమానే బొమికెలూ, ఒంటినిండా మురికి మరకలూ చాలా అశ్రధానమైన విషయాలుగా కనిపిస్తున్నవి.

కేరింతలు కొడుతున్న పిల్లల గుంపుకేసి చూస్తూ సుందరి వీధి అరుగుమీద బొమ్మలాగే నిలబడిపోయింది. తనూ వాళ్ళలాగే మట్టిలో, తోటల్లో, దొడ్లలో, బొడ్డు కిందికి లాగులు జారిపోతూంటే- ఇక్కడవున్నారు. అక్కడ తరచుటానికే వీలేకుండా - గాలిలాగా అంతటా గంతులే సే మగపిల్లల గుంపులతో కలిసి ఆడుతూ పాడుతూ తిరిగిన. చిలిపి రోజులన్నీ కళ్ళమందు కరులుతున్నయ్యే. వాళ్ళని చూస్తూంటే సుందరికి తాను నిజంగా అప్సరే పదహారేళ్ళదాన్నయినా అని అనుమానం కలుగుతోంది. వాళ్ళగుంపులో తనూ కలిసి పోయి గంతులెయ్యాలని సుందరి మనస్సు ఉబలాట పడుతోంది. వాళ్లంతా తనకి తమ్ముళ్ళూ చెల్లాయిలూ ఆయనట్లు కనిపిస్తున్నారు సుందరికి. తనలాగే వాళ్ళూ పేదరికంలో పుట్టి పెరుగుతున్నారు. కొంపల్లో పెద్దల గొడవలు వాళ్లని చీమివట్టినంతైనా బాధించవు. దూసుకుపోయే తూనీగల్లగా, బాతుల రెక్కలమీద జారిపోయే నీటి బిందువుల్లాగా ఆ నిర్భాగ్యులు లోకంలో ఆనందాన్నంతటిని లూటీ చేయటానికి బయలుదేరిన రాడీ జట్టులాగా సుందరి కళ్ళకు కనిపిస్తున్నారు. వాళ్ళ కేకలతో, ఈలలతో ఆకాశం గింగురుమంటుంటే సుందరి తన పదహారేళ్ళ పెద్దరికాన్నిక్షణంసేపుమరిచిపోయి చప్పట్లు కొట్టింది. ఆ సందులో పిల్లలంతా తనని

అక్కడూ అని పిలుస్తుంటే సుందరి పొంగి పోతుంది. తను వాళ్ళందరికీ పేదరికంలో, కష్టాలలో పెద్దక్క. తనని కని తల్లి చనిపోయిందని అమ్మమ్మ చెబుతూవుంటుంది. తల్లి పోయిన కొద్దికాలానికే తండ్రి చనిపోయాడట. కాని ఆయనెవరో, ఏంపని చేసేవాడో సుందరికి తెలియదు. తండ్రిమాట వచ్చినప్పుడేలా అమ్మమ్మ తెలివిగా ప్రసంగం మార్చేస్తుంది. ఏమీ చెప్పకుండా దాటేస్తుంది. నిజానికి సుందరికి తల్లి తండ్రి రెండూ అమ్మమ్మే. తనని కడుపులో పెట్టుకు పెంచింది. క్షణంసేపు తను కనిపించకపోతే అమ్మాయి అంటూ వెతుక్కంటూ ఇల్లిల్లా తిరుగుతుంది. సుందరికి ఆశ్రయం అమ్మమ్మ ప్రేమ; ఆధారం ఆ పాత పెంకుటిల్లు. దాన్ని ఎన్నో వాటాలుగా తడికెలతో కేటాయించి అద్దల కచ్చారు. ఆ డబ్బు తోనే ఎల్లాగో కాలక్షేపం జరుగుతోంది. సుందరికి ఏ చీకా చింతలేదు. అమ్మమ్మ చాటున హాయిగా పెరుగుతోంది. కనక ఆమె చూడయం ఆ పిల్లల అల్లరితో పల్లవి కలుపుతోంది.

ఇంతలో కారు హారన్ గట్టిగా కొట్టడం వినిపించింది. ఆడుకుంటున్న పిల్లలు కారు తమ వైపుకే జోరుగా రావటం చూసి తొందర తొందరగా సుందరి గారి అరుగుదగ్గరికి పరిగెత్తారు. ఆ ఇరుకు సందులోకి కారు రావటం పిల్లలందరికీ పండగలాగా వుంది. అటువంటి పేదకొంపల మధ్యకి కారు రావటం చాలా అసాధారణ విషయమే.

సందు మలుపు దగ్గరికి వచ్చిందో లేదో కారు పెద్ద ఉరుము తిరిమినంత చప్పుడుతో అటుఇటు కదలకుండా ఆగిపోయింది. కారు నడుపుతున్న యువతి చరాలన తలుపుతీసుకుని కిందికి దిగి వచ్చింది. పిల్లలంతా కారుని చూస్తే కారు. “ఏం జరిగింది?” అంటూ

కారులోంచి ఒక యువకుడు దిగి వచ్చి చక్రాలు నాలుగూ పరీక్షగా చూశాడు. ముందు చక్రాలలో ఒకటి నేలకి అంటుకుపోయింది. కొయ్యబొంగరం ముల్లు రబ్బరు చక్రంలోకి గుచ్చుకుపోయింది. ఖంగారుగా ఆటం కట్టేసి పరిగెత్తటంలో పిల్లలు మరచిపోయిన బొంగరం యంత్రపని చేసింది. ఆకారు గర్వాన్ని అణిచి కర్ణుడి రథచక్రంలాగా నేలలోకి కూరుకుపోయేట్లు చేసింది.

చుట్టూ మూగిన ఆ పిల్లల్ని పురుగుల్లాగా దులపరించుకుంటూ ఆ యువకుడు “ఛీ, ఛీ, ఈ వెధవపిల్లలకి బుద్ధిలేదు, దారిలోనా మీ ఆటలు? మీ పెద్దవాళ్లు అన్నం తింటున్నారా? గడ్డి తింటున్నారా? ఎక్కడపడితే అక్కడేనా మీ ఆటలు?” అని గడమాయింపాడు. కొందరు పిల్లలు బిక్కుమొహాలు వేశారు. కొందరు కారుచాటున నక్కారు. కొందరు కారు నడుపుతూ వచ్చిన ఆ గులాబి సింక్రాచీర యంత్రానికి వింతగా చూస్తున్నారు.

ఇందాకటినించీ అగుగుమిదినుంచి ఈ హంగామా చూస్తున్న సుందరి ఒక్క అంగలో ఆ గుంపునుధ్యకి వచ్చింది. కోపంతో కందిన ముఖంతో “చాల్లెవయ్యా! పెద్దమనిషీ. జాగ్రత్తగా రావీ చూటలు. నూపిల్లలు ఎక్కడ ఆడుకుంటారనుకున్నావు? మాకు మీలాగా బంగళాలూ, మేడలూ లేవు బాబూ. అసలు బుద్ధితక్కువ మీదే. మా కొంపలనుధ్యకి ఎందు కొచ్చారు? చల్లగాలికి పికారు బయలుదేరిన వాళ్ళు ఏ ఊరిబైటకోపోక మా ఇరుకు సందులకి రావటం దేనికయ్యా? బొంగరాలు వేసుకునే పిల్లల్ని చెదరగొట్టింది చాలక పైగా వాళ్ళు ఆడుకోటం పొరబాటని దండిస్తున్నావా? చాలు చాలు లేవయ్యా!” అని ఒక్క గుక్కలో అనేసింది. కారులో వచ్చిన యువతి యువకుడూ సుందరికేసి విస్తుపోయి చూస్తూ నిలబడిపోయారు. కారు చుట్టూ మూగిన పిల్లలు కాకిగోల సాగించారు. ఈగోల వింటుంటే కారులో వచ్చిన నాగరిక యువతి ముఖం జేవురించింది. యువకుడు ఏం చెయ్యాలో తోచక దిక్కులు చూస్తూ వేళ్లతో క్రావు సర్దుకుంటున్నాడు.

“ఎందుకల్లా బిక్కుమొహాలు వేస్తారు? ముందే వుండాలి జాగ్రత్త. ఇంకెప్పుడూ అనవసరంగా నోరు జారకండి. ఈ సందుమలుపు మాపిల్లలు ఆడుకోటానికే పుట్టింది తెలుసా?” అంటూ సుందరి నేనానాయకురాలుగా ఆపిలల పటాలంకేసి చూసి ‘ఊ’ అంది ఆ వానర సైన్యం అంతా కలిసి కారుని ముందుకి తొయ్యటం మొదలుపెట్టారు.

కత్తివేసినా నెత్తురుచుక్క లేని మొహా తో యువతి యువకుడూ చకచకా నడిచి వెళ్లిపోయారు. ఇంటికి వెళ్లి ద్రౌవర్షి వంపిస్తే వాడే తంటాలుపడి కారు ఇంటికి చేరుస్తాడనీ ముందు ఈ కాకిమూకలోంచి బ్రటపడితే చాలనీ వాళ్ళిద్దరూ చకచకా ఆక్కణ్ణుంచి వెళ్లిపోయారు.

“ఆకారుజోలి మనకెంకూ? మీ దారిన మీరుపోయి ఆడుకోండి” అంది సుందరి. పిల్ల మూక అంతా మళ్ళీ బొంగరాల ఆటలో దిగింది.

“అమ్మయ్య! ఎక్కడున్నావే?” అని అమ్మమ్మ పికపు వినబడగానే “వస్తున్నాను అమ్మమ్మా” అంటూ సుందరి ఒక్కపరుగులో ఇంట్లోకి వెళ్లిపోయింది.

తన నుడిగాలిలాగా చెలకేసి ఎన్నిమాటలన్నప్పటికీ ఆ యువతి కళ్ళప్పించి వెలవెల బోతూ నోరు మెదపకుండా నిలబడింది. ఆ యువకుడికి తనని మింగేటంత కోపం వచ్చింది అతని కందినముఖమే చెప్పింది. వాళ్ళిద్దరూ తనకి తెలియని ఏ దూరపులోకంనుంచో దిగి వచ్చిన వ్యక్తుల్లాగా కనిపించి సుందరిని ఆశ్చర్యంలో ముంచివేశారు. వాళ్ళు వెళ్లిపోయినా ఆ గులాబి సింక్రాచీర, ఆతని ఖద్దరు సింక్రాచీర, మల్లెపువ్వులాంటి గ్లాస్కో పంచె, అందకుండా మెరిసే ఇంద్రధనుస్సు లాగా వాళ్ళిద్దరూ సుందరి కళ్ళముందు కదులుతూనే వున్నారు.

ఇంట్లోకి వెళుతూనే సుందరి గోడనున్న మకిలి పట్టిన అద్దంలో తన ముఖం చూసుకుంది. తనూ అందమైనదే! కాని ఆ యువతి మెళ్ళో వెయ్యి మిణుగురుల మాదిరి తక్కువ మెరిసిన రవ్వల గొలుసు తనకేదీ? సంధ్యాకాళంలో

చిరుగాలికి తేలిపోయే గులాబి మబ్బులని మరి పించే ఆ జాగ్రత్తలు మీర తనకి కలలానైనా దొరుకుతుందా? అవును, ఆ మెకీ, తనకీ పోలికలు యెక్కడో తన ప్రతిబింబాన్ని చూస్తుంటే సుందరికే నవ్విస్తోంది. తనమీద తనకే జాలీ, హేళనా! కాని, ఆ యువతిని చూసే మాడటంతోనే సుందరి మనస్సుని ఒక ఊహ చరుక్కున పొడిచింది తనకీ ఆ యువతికీ ముఖకవళికల్లో కను ముక్కు తీరల్లో ఏదో పోలిక వున్నట్లు స్ఫురించింది. తన దూకుడు మాటలన్నిటినీ మానంగా భరించిన ఆ యువతిని ఎక్కడో చూసినట్లు, తనకూ ఆ మెకీ ఏదో మరుపు తగిలిన బాంధవ్యం వున్నట్లు సుందరి మనస్సు అలజడిపడింది. ఇదంతా ఆధారంలేని కల్పనల అల్లిక! కాకపోతే కారులొంచి దిగిన ఆ యువతికీ తనకీ భూమికి ఆకాశానికి వున్నంత దూరం వుంటే-ఆనవనరంగా తన ఆ యువతికి దగ్గరగా వెళ్లాలని మనస్సులో బాధపడటం దేనికి?

“ఎక్కడికెళ్ళావే సుందరి? పెళ్ళిడుకొచ్చిన పిల్లని అలా యెక్కడికి పడలే ఆక్కడికి పోవచ్చునటే కల్లీ?” అని మందలించుగా అంది అమ్మమ్మ వంటగడలాంచి.

“ఇక్కడే వున్నానమ్మమ్మా; అరుగుమీద కూడా పోకుండా ఈ నీకటి కూపంలోనే ఉక్కిరిపొమ్మంటూ వేమిటి?” అని తన సహజ ధోరణిలో దురుసుగా అనేసింది సుందరి.

వీధిలో చెప్పల చెప్పడు విని ఇద్దరూ ఉలిక్కిపడ్డారు. ఓరగావున్న తలపు సందు నుంచి “అమ్మాయ్ సుందరి!” అని పిలుపు విని పించింది.

“రండి బాలయ్యగారూ రండి. మేమికొ గుర్తున్నానున్నమాట!” అంటూ సుందరి ఎదురు వెళ్ళింది.

“పనిమీద ఈమధ్య పట్నం వెళ్ళానమ్మా. ఊళ్ళోవుంటే ఇన్ని రోజులు రాకుండా ఎప్పుడైనా వున్నానా? బాగున్నారా? విశేషాలేమిటి?” అంటూ సుందరి బుజంమీద చెయ్యి వేసి మెల్లిగా నడచినచీ వాల్చిన సులక మంచంలో కూచున్నాడు చంద్రశేఖరం. నల్లటి గిరజాల జుట్టులొంచి అక్కడక్కడా తొంగి

చూసే నెరిసిన వెంట్రుకలు ఆయన సడికార్లు మనిషి అని చాటుతున్నయ్. ఆయన పెదవుల మీద మధుర దరచోసం, ముఖంలోని ప్రశాంత గాంభీర్యం, ఆప్యాయతలో నిండి తొణికి మాటల తేటతనం చంద్రశేఖరాన్ని ఈ దీన పుటుంబానికి ఆప్త బంధువుని చేసినై. తీరిక వున్నప్పడల్లా వీళ్ళ కష్టసుఖాలు విచారించి పోతూవుంటాడు. ఫీజుకోసం పేనీపెట్టకుండా బీదల అపదల్లో రెక్కలు కట్టుకొని వారే వైద్యుడు ఆవుళ్ళో ఆయన ఒక్కడే. ఈ యింటికి ఆయన కేవలం వైద్యుడే కాకుండా మిత్రుడిగా, బంధువుగా వస్తూవుంటాడు. ఆయన అండ వుండటంవల్ల ఈ దీనులు యెన్నో చిక్కుల్లోంచి బయటపడ్డారు. చంద్రశేఖరం ఇంట్లోకి వస్తే ఏదో పెద్ద కౌంటి వచ్చినట్లు, పెన్నిధి దొరికినట్లు సుందరి అమ్మమ్మా పొంగి పోతారు.

“పిల్లకి పెళ్ళిడువచ్చింది” అంటూ అమ్మమ్మ ఉపక్రమించేసరికి బెదిరిన లేడిలాగా సుందరి వంటింట్లోకి పరుగుతీసింది. సుందరి సిగ్గుని చూసి చంద్రశేఖరం చిరునవ్వు నవ్వుకున్నాడు.

అమ్మమ్మ మళ్ళీ అందుకుంది. వాళ్ళ పెంకు టింట్లో ఒక వాటాలో ఒక కుర్రాడు అద్ద వుంటున్నాడు. మంచి బుద్ధిమంతుడు. అంద మైనవాడు. ఏదో ఇంత చదువుకుని పదిరాళ్లు తెచ్చుకుంటున్నాడు. ఈడూ జోడూ, అందం చందం అన్నివిధాలా దీటుయిన సంబంధం. ఆ కుర్రాడితో సుందరి చనువుగా కబుర్లు చెబుతూ వుంటుంది. ఆ కుర్రాడివగ్గరే సుందరి పాటలు నేర్చుకుంటోంది.

డాక్టరుబాబాయ్ గారి నోటినించి ఏ జవాబు వస్తుందో అని ప్రాణమంతా బిగబట్టుకుని ఒళ్ళంతా చెవులు చేసుకుని వంటింటి తలపు చాటున నక్కింది సుందరి. “సుందరి పెళ్ళి విషయం తొందర పడకండి. ఆలోచించి తగిన ఏర్పాటు నేను చేస్తాను” అని బాబాయ్ ముక్త సరిగా అన్నప్పుడే ఆ మాటలు విన్న అమ్మమ్మకి కొండంత ధైర్యం వచ్చింది.

“నువ్వేమా పాటిటి భగవంతుడివినాయనా! దాన్ని ఒక యింటిదాన్ని చేసే భారం నీదే నాయనా?” అంటూ ముసలమ్మ “సుందరి!

బాబయ్యగారికి నమస్కారం చెయ్యవేమిటే? వెళ్తున్నార...” అంది.

“ఇక్కడికి రాకపోతే నేనే అక్కడి కొస్తానులే” అంటూ చంద్రకేళకరం వంటింటి తలుపు చాటునున్న సుందరిని ఉద్దేశించి “వెళ్తాస్తానమ్మా. కేపు మాయింటి కోసారి వస్తావా సుందరి!” అన్నాడు.

“అల్లాగే వస్తాను బాబాయ్” అంటూ ఇంకో ద్వారంలోంచి బైటికొచ్చి సుందరి ఆయన పాదాలకి నమస్కారం చేసింది.

* * *

ఇంత జోరువానలో హోటలుకి పోకపోతే ఈపూట మాయింట్లో భోజనం చెయ్యకూడదా నాయనా?” అని అమ్మమ్మ అనేసరికి సారధి వెనక్కి తిరిగిచూస్తూ చట్టన ఆగిపోయాడు.

“కాస్త వానలో తడిస్తే ఆయనేం మొక్క మొలిచి పోడులే వెళ్ళనీ. బతిమాలించుకోటానికి అంతూపాంతూ వుండక్కర్లా” అంటూ సుందరి అమ్మమ్మ చాటునుంచి సారధికి సెకోపంగా చిలిపిగా నవ్వింది.

“అల్లాగే. మీ మాట కాదనగలనా?” అంటూ సారధి గిరుక్కున వెనక్కి ఇంట్లోకి తిరిగి వచ్చాడు.

సుందరికి సారధికి ఒక్కపంక్తిని నడించిన అమ్మమ్మ పట్టలేని సంబరంతో మరిసిపోయింది. ఏళ్ళిద్దరూ భావిజీవితంలో భాగస్వాములై, జంట తెరువరులై సంసారపథంలో సాగిపోతూవుంటే ఎంత మనోహరంగా వుంటుంది!

“నాయనా, మీ వాళ్ళెవరూ చూసి పోవడానికై నా వొచ్చినట్లు కనపడలేం?—” అంది ముసలమ్మ.

“నావాళ్ళనే వాళ్ళెవరూ లేరండి. నేను ఒంటరిగాణ్ణి.”

“అయితే తెలియక అడుగుతాను నాయనా! మరొకలాగా ఆసుకోకేం, నీకు మీ వూళ్ళో భూవసతి ఎంతవుందో? ఇల్లూ, వాకీలీ ఎవరు చూస్తూవుంటారక్కడ?”

“వాటి భారం నేను మొయ్యలేనని మా వాళ్ళు ముందే జాగ్రత్తపడ్డారు లెండి. నాకు పూచికపుల్ల కూడా మిగల్చకుండా పుణ్యం కట్టుకున్నారు. నా రెక్కలే నా ఆస్తి” అంటూ

సారధి నవ్వుతూ తేల్చి కేశాడు. ఎంత బరువైన విషయాన్నయినా ఇట్టే నవ్వుతూ చెప్పేస్తాడు.

“ఎందుకమ్మమ్మా నీకీ విషయాలన్నీ? ఏదో కూపీ లాగే దానికేమిలే ఒకటే ప్రశ్నలు కురిపిస్తున్నావు. ఉక్కిరి బిక్కిరయ ఆయన సగం ఆన్నమే కలికి లేచిపోయేట్లున్నాడు” అని సుందరి తెలివిగా అడ్డుతగిలింది.

“ఏం ఆసుకోకు నాయనా! వెర్రెబాగుల దాన్ని. ఒక యింట్లో వుంటున్నాం కనక ఒకళ్ళ కష్టసుఖాలాకళ్ళం తెలుసుకుంటే తప్ప లేదని అడిగాను—” అని నొచ్చుకున్న స్వరంలో అంది ముసలమ్మ.

“నాకులేని కష్టం సుందరికెందుకో తెలియటంలేదు. మీరడిగన ప్రశ్నల్లో తప్పేముంది? మీరే నాకు చుట్టాలూ, స్నేహితులూను: మీమందు నాకు దాపరికమేమిటి మామ్మ గారూ” అంటూ సారధి భోజనం పూర్తిచేసి సంతృప్తిగా పొట్ట నిమరుమంటూ లేచాడు.

తన గదిలోకి వెళ్ళి దీపం పెద్దదిచేసి ఏదో పరధ్యానంగా ఆ లోకాన్ని చూచున్నాడు. పడుకోబోయే ముందు సుందరి ఒక్కసారి అద్దెక్కున్న వాళ్ళందరినీ పలకరించి వస్తుంది. జెల్లక పోతే సుందరికి లోపదు. సుందరి రాకపోతే అద్దెలవాళ్ళకీ సిచ్చెక్కినట్లుగా ఉంటుంది.

ఒక్క గదిలో ఒక్క గాయకుడు కాపురం వుంటున్నాడు. మర్నాడు ఎక్కడో పాట కచేరీ కోసం సాధన చేసుకుంటున్నాడు. అక్కడ తుణునేపు అగి సుందరి సారధి గది బైట నిలబడి “ఏమండోయ్ కవిగారూ! లోపలికి రావచ్చునా?” అంది. “కవిదగ్గరికి కవిత రాకూడని సమయమంటూ వుండేమిటి?” అని సారధి సుందరి కేసి ఆహ్వానిత పూర్వకంగా చూశాడు. “అబ్బెబ్బే! ఏమిటి చిందరవందర గదినిండా! యెక్కడ గుడ్డలక్కడే. యెక్కడ సిగరెట్ ముక్కలక్కడే” అంటూ సుందరి గదిలోకి వస్తూనే అన్నిటిని సవరించేసింది. “వొద్దువొద్దు. ఎందుకు నీకింత శ్రమ చెప్పు?” అని సారధి అడ్డు చెప్పినా సుందరి మౌనలేదు.

“గది ఇలావుంటే ఇందులో వుండేవాళ్ళు జంతువులలో మనషులూ తెలియదు” అని సుందరి నవ్వుతూ అంది. “ప్రతి మనిషిలోనూ జంతు

వుంది కదా!” అన్నాడు సారథి. “నిన్ను నే కదా ప్రతి మనిషిలోనూ ఈశ్వరాంశ వుందని చెప్పావు?” “అవును. రెండూ నిజమే! అది సరే కాని నిన్ను మధ్యలో ఆపేసిన పాట వినిపించునా?” అని సారథి అడగగానే సుందరి అందుకున్నది. ఆకంఠం కొండరాళ్ళమీద గలగల గంతులేనే సెలయేరులాగా సాగిపోతుంది. ఆకంఠం లో కొసరుకుంటూ కూసే కోకిల పాటలూ, మత్తెక్కిన తుమ్మెదల ఝంకారాలూ, ఒళ్లు ఫులకరించేటు పలుకుతయ్. అలా సుందరి పాడుతున్నంతసేపూ కాలం కడలకుండా నిలిచిపోయినట్లనిపిస్తుంది. సుందరి ముఖం కేసి ముగ్ధుడైపోయి మాస్తూ సారథి “నిజంగా ఈ పాట నేనే రాశానా అనిపిస్తోంది సుందరి!” అన్నాడు.

“పోనీ ఎవరిదైనా దొంగిలించారేమో! నాకేం తెలుసునూ!”

“కాదు. నువ్వు పాడుతుంటే నన్ను నేనే నమ్మలేక పోతున్నాను. నా మాటలకి ఏదో కొత్త ప్రాణం వచ్చినట్లనిపిస్తోంది. ఇన్నాళ్ళూ నా పాటల పంజరంలో మూగగా పడివున్న నా మాటలు ఇవాళ రెక్కలాడించుకుంటూ, మాధుర్యంతో ఆకాశాన్ని రింగుమనిస్తూ మబ్బుల్లోకి దూసుకుపోతున్నట్లుగా వుంది. అందుకే ఈపాట కేను రాసిందేనా అని నాకు అనుమానం కలుగుతోంది.”

“నాకు నిద్రొస్తోంది బాబూ! నీ మాటల్లో ఒకటికూడా నాకు బుర్ర కెక్కటంలేదు. పోతాను” అంటూ అడుగో ఆక్కడ అని వెళ్లితే మాపేలోపల్నే మాయమయిపోయే మెరుపుతీగవలె సుందరి అదృశ్యమైపోయింది. పాడుపడిన ఏకటింటి కప్పులోంచి తొంగి మాసే సూర్యకిరణం మాదిరిగా వస్తుంది సుందరి. ఆ కిరణాన్ని చూడగానే నిద్రపోయే ధూళి రేణువులు పరవశ నాట్యం చేసినట్టుగా సారథి మనస్సులో తెలిసీ తెలియని కోరికలూ, ఆశలూ గంతులు వేస్తాయి. దూరపు పూలతోటల సువాసనలని మోసుకువచ్చి తీణంసేపు మనస్సుని గిలిగింపటంపెట్టి ఇట్టే పారిపోయే మందమలయా నిలం మాదిరిగా సుందరి చదీ చప్పుడూలేకుండా వెళ్ళిపోతుంది.

ఏదో చదువుకుంటూ అలాగే దీపంకూడా అర్చకుండా పడక్కర్లీలో సారథి నిద్రపోయాడు.

అద్దెలకున్న వాళ్ళతో చనువుగా తిరగకూడదని అమ్మమ్మ హద్దులుపెట్టదు. ఆ యింట్లో ఒకసారి అద్దెకి చేరినవాళ్ళు ఖాళీచేసి వెళ్ళడమంటూ వుండదు. ఆ ముగలమ్మ వాళ్ళందరినీ ఆ పబంధువులాగా ఆదరిస్తుంది. వాళ్ల అద్దెలతోనే తనూ సుందరి ఎల్లాగో కాలం వెళ్లదీస్తున్నారు. వాళ్లంతా తన కుటుంబీకులయినట్టే ఆమె వాత్సల్యం అందరిమీదా చిలకరిస్తుంది. అధ్యాత్మ రామాయణం కీర్తనలు వాణికే గొంతుతో పాడుకుంటూ సుందరిని పక్కలోపెట్టుకుని ఒక్కకుసుతు తీస్తుంది. నిద్రపోతున్న సుందరిని చూస్తుంటే తన కూతురు గుర్తుకొచ్చి మమిలిపోతుంది. కూతురు తలపుకొస్తే చాలు నిలువునా నీరయిపోతుంది. ఆ స్మృతి ముసలమ్మ గుండెల్లో ఆరని చిమ్మ. తనకి ఒక్కతే కూతురు. చిన్నవయస్సులోనే వైధవ్యం ప్రాప్తించింది. ఎంతో కట్టుబాటుగా పెరిగి పెద్దదయింది. నిష్పలాటి మనిషి అని పించుకుంది. కాని ... చివరికి ... ఒక ధనవంతుడు వేసిన వలలో చిక్కుకు పోయింది... కౌలుజారింది... ఫలితమే సుందరి... సుందరికి ఇంకొంచెం దగ్గరనా జరిగి ముసలమ్మ తనని తన ఓ దారుణ్యంని నిద్రపోయింది.

* * *

“సుందరి! నేను చెప్పిన సంగతి గుట్టుగా నీ మనస్సులో పెట్టుకోవాలి సుమా! ఈ రహస్యం నువ్వు ఎక్కడా వెల్లడించకూడదు. సమయం వచ్చినప్పుడు నేనే దీన్ని బయటపెడతాను. ఇది నీమంచినీ కోరి చెబుతున్నానమ్మా. తొందర పడకూడదు. తొణుకూ బెణుకూ లేకుండా వుండాలి...” అని డాక్టరు చంద్రశేఖరం ముగించి సుందరి తల వాత్సల్యంలో నిమరుతూ మనస్సులో ఆ దీనురాలిని దీవించాడు.

“నీమాట నేనెప్పడైనా కొదన్నానా బాబూయ్! మీరు ఏది మంచిదని తోస్తే అలా చేయండి. చెప్పిన రహస్యాన్ని నా ప్రాణంతో సమంగా కాపాడుతాను. నా నోట్లో నువ్వు

గింజయినా దాగదని అన్యమ్య అంటుంది. కాన ఈ సంగతి మటుకు ఇంకెవ్వరికీ తెలియనివ్వనని చెబుతున్నాను” అంది బాబాయి కేసి మాస్తూ సుందరి. ఆయన ఏదో పంధ్యాసంగా వున్నాడు. ఆయన విశాలమైన కళ్లు ఆగంకొని భవిష్యత్తు లోకి తొంగిచూస్తున్నట్లుగా వున్నయ్.

“ఇక వెళ్లనా బాబాయి?” అంది సుందరి.

తన ఊహల్లోంచి తుల్లిపడి “వెళ్ళిరా తల్లీ! ప్రయాణానికి సిద్ధంగా వుండు. ఇవాళే మంచి రోజు. సాయంత్రం నాలుగింటికల్లా బయలు దేరాలి” అన్నాడు చంద్రశేఖరం.

“ఓ అలాగే మరీ” అంటూ సుందరి వెళ్ళి పోయింది.

వెంటనే చంద్రశేఖరం సరాసరి మాధురి యింటికి బయలుదేరాడు. ఆయన అన్నగారి కూతురు మాధురి. తనకి పిల్లలు లేకపోవడం వల్ల మాధురి అంటే ఆయనకు ప్రాణం. మాధురికి కూడా పినతండ్రి అంటే అమితమైన ప్రేమ ఆయనంటే యెంత చనవో అంత గౌరవం; ఎంత భయమో అంత భక్తి. ఆయన విశాల హృదయం ఉదార ఆశయాలు మాధురి జీవితానికి రూపురేఖలు తీర్చి దిద్దినవని చెప్పవచ్చును. కావటానికి అన్నగారి కూతురై నప్పటికీ చంద్రశేఖరం స్వభావం మాధురి స్వభావంలో అచ్చుగుద్దినట్లుగా కనిపిస్తుంది.

“అమ్మాయ్!” అని ఆప్యాయం తోచికిసలాడే కంఠస్వరంతో పిలిచాడు మాధురి గది లైటు నిలబడి.

“ఎవరదీ? బాబాయి గారేనా? ఇంత యెం దలో నడిచినచ్చారేమిటి? రండి రండి” అంటూ కుర్చీ వేసింది మాధురి. ఆ వేళ్ళప్పుడు కాలి నడకన పినతండ్రి తనదగ్గరికి నడిచినచ్చినందుకు కలిగిన ఆశ్చర్యం మాధురి కళ్ళలో మెరిసింది. తలంటిపోసుకున్న జుట్టు వొడులుగా చంపల మీదికీ, ముఖంమీదికీ నాలుతోంది. పలచటి జరి చీర లేతనీలపు రంగు మాధురి రూపం తొల కరి మబ్బులో మెరుపు తీగలాగా మెరిసిపో తోంది. అందానికి తగిన హుందాతనం, గాంభీ ర్యం ఆమె ముఖమండలంలో వెలుగుతున్నయ్.

నడిచినచ్చిన సేద తీర్చుకుంటూ, ఉత్తరి యంతో విసురుకుంటూ “అమ్మాయ్! నీతో

ఒక అవసరమైన పని ఉండివచ్చాను. నీ సాయం వేడుకోటానికి వచ్చానమ్మో” అన్నాడు చంద్ర శేఖరం.

“ఏంతగా మాట్లాడుతున్నారేం బాబాయి? నన్ను మీరు అనవసరంగా పెద్దదాన్ని చేస్తున్నారు. వేడుకోటమేమిటి? ఆజ్ఞాపించండి. శిరసావహిస్తాను. సుకోచిస్తారేం?” అని మాధురి పమిటతో ఒళ్లు కప్పకుంటూ వినయంగా తలవంచి నిలబడింది.

“నువ్వలా అంటావని నాకు తెలుసు తల్లీ! కాని ఇది కొంచెం క్లిష్టమైన విషయం” అని అగాడు చంద్రశేఖరం. “ఎంత కష్టమైనా సరే ఆజ్ఞాపించండి. మీమాటే నాకు వేదవాక్యం” అంది మాధురి.

“అయితే చెప్పనా తల్లీ! నీకు శ్రమ కలిగిస్తున్నందుకు వేరేమీ అనుకోకమ్మా. ఒక దీను రాలి విషయంలో వచ్చాను పెళ్ళీడు కొచ్చిన పిల్ల. మీ పిన్ని బాగుంటే దాన్ని మా యింట్లోనే పెంచుకునేవాణ్ణి. ఆ ఆదృష్టం నాకు లేదు” అని కొంచెం సేపు అగాడు. చనిపోయిన భార్య మనోవిధిలో మెరిసింది. మాధురికికూడా పిన్ని గుర్తుకొచ్చి కళ్లు తడిసినయ్.

“ఆపిల్ల భారం నువ్వూ నహించగలనా తల్లీ? దానికి చదువూ సంగీతాలు నేర్చి దాన్నొక యింటిదాన్ని చెయ్యాలి. నీకు అప్పగిస్తే నేను నిశ్చింతగా వుండొచ్చు. దాన్ని కూడా నీఅంత దాన్నిగా తయారు చెయ్యగలవనే ధైర్యం నాకుంది.” అని మాధురి ముఖంకేసి మాళాడు. బాబాయి నోటివెంట వచ్చిన ప్రశం సకి ఆమె ముఖం సిగ్గుతో కందింది.

ఆ దిక్కులేని పిల్ల ఎవరో? ఎక్కడుందో? ఆ పిల్లమీద బాబాయికి ఎందుకో యింత ఆసక్తి! సందేహాలనీ సుకోచాలనీ దూరంగా వెట్టివేసి “ఈ విషయం మీరింతగా చెప్పాలా? మీమాట యెప్పుడైనా నేను కొదవి యెరుగు దునా? చెబితే ఈ క్షణమే వెళ్ళి ఆ అనాధ బాలికని తీసుకొచ్చి నాదగ్గర వుంచుకుంటాను. నా సొంతచెల్లెలులాగా మాసుకుంటాను, ఏ లోటూ లేకుండా పెంచి పెద్దదాన్ని చేసే భారం నాది.” అంది మాధురి నిశ్చయం నిండిన స్వరంతో.

ఈమాట వినగానే చంద్రశేఖరం మనస్సు పులకించింది. ఆనందాశ్రువులు తెలియకుండానే చెక్కిళ్ళమీదుగా జారిపోయాయి. చకితురాలయిపోయింది మాధురి. బాబాయ్ కళ్ళలో నీళ్లు చిందటం యెన్నడూ ఎరగదు. ఎంతకష్టమైనా సరే, తను బాబాయికి యిచ్చినమాట నిలుపుకుని తీరాలని, ఆ తెలియని దీనురాలి భావి భారమంతా తనే వహించాలని ఆ క్షణంలోనే మాధురి మనస్సులో రూఢి చేసుకుంది. “అయితే ఆపిల్ ఎక్కడుంది బాబాయ్?” అని తుతూహలంగా అడిగింది.

“ఈ పూళ్ళోనే వుండవచ్చు! ఒక మారు మూల సందులో పాడుపడిన కొంపలో మగ్గు తోంది. ఆ పిల్లని ఆ దుర్గంధంలోంచి లేవనెత్తి ఆమె జీవితానికి రూపురేఖలు దిద్దే భారం నువ్వే వహించాలి తల్లీ! ఈ కోరిక చెల్లించినందుకు ఈ బాబాయి నీమేలు యెన్నటికీ మరచిపోడు” అంటూ లేచాడు మర్రిల్లోంచి.

“అయితే యినాశెందుకు వెళ్ళకూడదు మనం?” అని మాధురి అడగానే “సరేనమ్మా! అల్లాగే కానీ, ఇవారే వెళ్ళాం. మంచిరోజు కూడాను,” అని ఒక మెట్టు దిగి ఆగిపోయి “అమ్మాయ్! అల్లుడుగా రెక్కడ? ఆయన ఆసుమతి తీసుకోనక్కర్లేదా?” అన్నాడు.

“అయన మాడో అంతస్తు గదిలో ఏదో బొమ్మ గీసుటంలో మునిగిపోయి వున్నాడు. నేను చేయదలచిన మంచిపనికి వారి అభ్యంతరం ఎప్పుడూ వుండదు—” అని కొంచెం ధీమాతో నిండిన కంఠంతో మాధురి బదులు చెప్పింది.

“అయితే మరీమంచిది తల్లీ! వెళ్ళొస్తాను. నాలుగింటికి వస్తాను.”

“నవ్వు శ్రమపడి రావటం మెండుకూ? కేనే వస్తాను బాబాయ్, అక్కణ్ణుంచి ఇద్దరం కలిసి వెళ్ళొచ్చు.” అని చంద్రశేఖరాన్ని గుమ్మం దాకా పంపించి వచ్చింది.

సరిగ్గా నాలుగయేసరికి మారుమూల సందులో సుందరి ఉండే పాతకొంప ముందు కొరవడిన మోగింది. లేడిలాగ ఛంగున వాకిట్లోకి ఒక్క గంతువేసింది సుందరి. తను గుమ్మంలోనే కొరవ ఆగింది. అందులో బాబాయితో పాటు ఒక యువతి దిగుతోంది. ఆమెకేసి

చూడగానే సుందరి గుర్తుపట్టేసింది. ఆనాడు పిల్లబొంగరం గుమ్మంలోని ఆగిపోయిన కొరవలో కనిపించిన యువతే యివారే మళ్ళీ వచ్చింది. తను ఆనాడు సుడిగాలిలాగా ఎంత చెలరేగి వాగినా నోరు మెడపకుండా నిలబడిన ఆ యువతే యివారే మళ్ళీ తన కళ్ళెదుట నిలబడింది. క్షణంసేపు సంకోచంతో, సిగ్గుతో సుందరి ముఖం ముకుళించుకుపోయింది. “రండి, లోపలికి రండి” అని మర్యాదగా అని కళ్ళప్పగించి ఆయువకేసి చూస్తూ నిలబడిపోయింది.

“ఈ పిల్లని ఎక్కడో చూసినట్టుంది బాబాయ్” అని మాధురి సుందరికేసి పరీక్షగా చూసింది. ఆశ్చర్యంతో విప్పారిన కళ్ళలో అణుచుకుంటున్న చిలిపితనం దోబూచులాడుతోంది. మడమల దాకా రాని పాత పకీణి, మీదవేసుకున్న ముతకవల్లెబూటూ సుందరిచామన చాయ శరీరాన్ని పూర్తిగా దాచలేకుండా వున్నయ్. ఆ విశాలమైన నుదుటి మీదుగా జారుతూ నల్లటి నొక్కులజాట్లు గాలిలో కదులుతూవుంది. ఎరుపు ఏడిందాల పెట్టు అంటారు కాని ఈ సుందరి చామనచాయ ముఖంలోవున్న కళాకాంతులముందు ఎవరి అందమైనా తులతూగుతుండా అనిపించింది మాధురికి. సుందరి కను ముక్కుతీరు. అంతా ఏదో సిద్ధ హస్తమైన దివ్యశిల్పి తీర్చిదిద్దిన ట్లనిపిస్తుంది. ఆ పెదవులమీది చిలిపి చిరునవ్వు, ఆ కళ్ళలో ముందు మెరిసినయ్.

“నీ పేరేమిటమ్మా?” అంటూ దగ్గరికి వెళ్లి సుందరి గడ్డాన్ని మునివేళ్ళతో తాకుతూ ముద్దుగా ఆమె ముఖాన్ని పైకెత్తి “నాతో వస్తావు కదూ?” అని అప్యాయంగా అడిగింది మాధురి.

“ఒస్తాను. నాపేరు సుందరి.” అంటూ తూనీగలా లోపలికి వెళ్ళిపోయింది.

తన గుడ్డలన్నీ సర్దుకుని కట్టుకున్నమాటతో రివ్వున తిరిగి వచ్చి సుందరి కొరవలోకి ఎగిరి గంటేసి కూచుంది. పసిపిల్లలాగా చేతుల్లో చప్పట్లు కొట్టింది పట్టలేని సంబరంతో.

తలుపు చాటున నిలబడి అమ్మమ్మ కళ్ళు తుడుచుకుంటోంది. ‘నువ్వుకూడా రాకూడదా?’

అని కేక పెట్టింది సుందరి ఏడుస్తున్న అమ్మమ్మని ఉద్దేశించి.

“నే నెందుకు తల్లీ? నా ఘటం యిల్లా వెళ్ళిపోసి. నువ్వు సుఖంగావుంటే నాకదే పది వేలు” అని అక్కడనిలబడలేక ముసలమ్మ లోపలికి వెళ్ళిపోయింది.

తన గది కిటికీలోంచి సారధి వెళ్ళిపోతున్న సుందరికేసి రెప్పవాల్యకుండా విగ్రహంలాగా చూస్తూ నిలబడి పోయాడు. కారు కగులు తుంటే సుందరి వెళ్ళిన్నానని చెయ్యి ఊపింది. గుంపుకూడేన పిల్లలంతా కాకిగోలచేస్తూ కారు వెంట పరిగెత్తుతూ కోలాహలంగా సుందరిని సాగనంపారు.

పదహాకేళ్ల కారాగారవాసంనుంచి విముక్తి పొంది కొత్త వెలుగులోకి, కొత్త సుఖంలోకి రివ్యూన ఎగిరిపోతున్నట్లుగావుంది సుందరికి. గిరగిర తిరిగే కారుచక్రాలతో అర్థంకాని భావాల్నే సుందరి మనస్సులో చరచరా కదిలి పోతున్నయే. పుట్టి పెరిగిన వాతావరణాన్ని విడిచి వస్తున్న బాధని ఒకమూలకి నెట్టేసి పట్టలేని ఆనందం వింతరంగుల రెక్కల్ని విప్పి సుందరి మనస్సులో చిందులు తోక్కుతోంది.

దుారంలో కలిసిపోతున్న కారుకేసిచూస్తూ కిటికీ చువ్వలకి కరచుకుని నిలబడి పోయిన సారధి ఎంతో సేపటికీ తేరుకున్నాడు. బరువుగా నిట్టూర్చి “నా రాచిలుక ఎగిరిపోయింది. బంగారు పంజరాన్ని వరించి ఎగిరిపోయింది” అనుకున్నాడు.

* * *

ఆ మూడంతస్తుల మేడనిచూసేసరికే సుందరి కళ్లు గిర్రన తిరిగినయే. మేడచుట్టూ పెద్ద తోటా ప్రహారీ గోడా; మధ్యలో గిరగిర తిరుగుతూ నీటి తుంపురులు చుట్టూ వెదజల్లుతున్న ఫౌంటెన్. ఆ జలచక్రాన్ని తన తలమీద ధరించి చిలిపి చిరునవ్వు నవ్వుతూ పూలబాణం విసరటానికి సిద్ధంగావున్న పాలరాతి మన్మథ విగ్రహం మేడలోకి వెళ్ళిపోతున్న సుందరిని ఊణంసేపు విస్తుపోయి నిలబడిపోయేట్లు చేసింది. “పద, లాపలికి పోదాం” అని మాధురి చెయ్యిపుచ్చుకుని ముందుకు లాగే దాకా సుందరి ఆ విగ్రహాన్ని చూస్తూ నిలు

చుంది. ఏదో యెరగని లోకంలోకి మాధురి తనని నడిపించుకు పోతున్నట్లుగా వుంది. ఇన్నాళ్లూ తనకి అందని దూరంలో నిలబడిన ఆనంద జగత్తు ఇవాళ తన అందమైన చేతులు బావుతూ సుందరిని ఆహ్వానిస్తున్నట్లుగా వుంది.

మెట్లదగ్గర ఒక యువకుడు యెదురుగా వచ్చాడు. ఊణంసేపు సుందరికేసి పరకాయించి చూశాడు. సుందరికూడా అతన్ని రెప్పవాల్యకుండా చూసింది. ఆ యువకుణ్ణి సుందరి ఇట్టే గుర్తు పట్టేసింది. ఆనాటి సాయంకాలం ఆగి పోయిన కారుని నడిపించడం కోసం అప్పకష్టాలుపడి వేసారిపోయింది ఈయనే! ఆ సంగతి గుర్తుతగలగానే సిగ్గుతో నేలమాపులు చూడటం మొదలు పెట్టింది.

“ఈ అమ్మాయే నా? పేరేమిటి?” అన్నాడు మాధురికేసి చూస్తూ మధుసూదనరావు.

“అవును. ఈపిల్లే. పేరు సుందరి. అలా సిగ్గు పడతా వెంతుకమ్మ? ఆయన పరాయి మనిషుకున్నావా? మీ బావగారు!”

“ఓహో అల్లాగా! ననుస్తే బావగారు” అంది కొంటెగా నవ్వుతూ కళ్ళ చివరినించి దొంగ చూపులుచూస్తూ సుందరి.

“దయ చెయ్యండి మరదలుగారూ! దయ చెయ్యండి. తను దర్జనం మాకిది వరకే ఎక్కడో లభించినట్లుంది. గుర్తండా మాధురీ? ఆరోజు ఇరుకు సందు మలుపులో బొంగరం గుచ్చుకొని కారు చెడిపోయినపుడు మరదలుగారి ప్రతాపం రుచి చూశాంకదూ?” అంటూ నవ్వాడు, మాధురి పెదిమెలమిదకూడా మందహాసం మెరిసింది. సంతోషంతో వెనకాడుతున్న సుందరి రెక్కపుచ్చుకుని లోపలికి తీసికెళ్ళింది మాధురి.

రంగులివచ్చి పరిచిన హాల్లో ఆడుగుపెడితే మాసిపోతుండేనూ ననిపించింది సుందరికి. తిరిగే పంకొలూ మెరిసే అద్దాల బీరువాలూ, వరసగా అమర్చిన కుర్చీలూ, సోఫాలూ చూసి సుందరి బిత్తరపోయింది. నేనేమైనా కలకంటున్నానా అనుకుంది.

“హూహూ!” అని మాధురి సుందరిని మెత్తటి సోఫాలోకి తోసింది. ఆ సోఫా ఊగుతుంటే సుందరి కొంచెంసేపు బెదిరింది కాని తర్వాత

చంబరంతో చప్పట్లు చరిచింది.

“అక్కా! ఇక రోజూ నే నీకుర్చీలో కూచోవచ్చా?”

“అ. ఇది నీ సొంత యిల్లముకోవాలి. నీ ఇష్టం వచ్చినట్లు బెరుకులేకుండా వుండొచ్చు.”

“అయితే నేనూ నీలాటి చక్కటి బట్టలు వేసుకుని కార్టో పి కాయ రావచ్చా అక్కా!”

“తప్పకుండానూ!” అని మాధురి.

“బెంగ వేసినప్పుడు కార్టోకి వెళ్ళి అమ్మమ్మని మాసిరావచ్చునా అక్కా?”

“అ! నీ యిష్టం. ఇవన్నీ నీ సొంతంగా భావించుకోవాలి తెలుసునా! నీకు ఏం కావాలన్నా నన్నడుగు. నీ కేటోటూ లేకుండా చూస్తాను, చదువూ సంగీతం వేర్చిస్తాను. నీ కోసం ఒకగది కుభ్రం చేయించి అట్టే పెట్టాను. పద” అని అది లోనికి తీసి కెళ్ళింది. తెరిచిన అద్దాల తలుపుల్లోంచి నీలకాశం మెరుస్తూ కనిపిస్తోంది. ఆ ఒక్క గది తను యిష్టేలు పెరిగివచ్చిన అప్పుమ్మ యింటికంటే విశాలంగావుంది. గదిలో చంకెకి తన మాట తగిలించి అటూయిటూ పచార్లు చేసింది. కిటికీదగ్గర నిలబడి నురాన బాతులు తీర్చిన కొండలకేసి చూసింది. అప్రయత్నంగా మనస్సులో సారధి మెరిశాడు. కిటికీ చువ్వులకి అనుకుని దీనంగా తనకేసి చూస్తున్న అతని రూపం గుర్తుకొస్తూనే సుందరి మనస్సు చివుక్కుమన్నది. అతను కారాగారపు కటకటాలు వేనక నిలబడివున్న ఖైదీలాగా కనిపించాడు. ఆ చెరలోంచి తను విడుదలైపోయి బయట పడింది. ఇప్పుడేక తనకి ఆ మురికి సంసులతోనూ ఇరుగు గోడలతోనూ పనిలేదు. అనంతాకాశంలో రిఫ్లెక్స్ యెక్స్ పోయే డేగలాగా వుంది సుందరి హృదయం.

అక్కణ్ణుంచి బయలుదేరి ఆ మూడంతస్తుల భవనం మూలమూలలా శోధించటానికి పూనుకుంది సుందరి. అంత పెద్ద యింట్లో వుండేది ముగ్గురు మనుషులే. ఇల్లంతా నిద్రపోతున్నట్లుగా వుంది. ఆ నిశ్శబ్దాన్ని తన చేతి గాజుల గలగలతోనూ తన పరుగుల నందడితోనూ మేలుకొలుపుతూ సుందరి భవనమంతా సుడిగాలిలాగా చుట్టు తిరిగి వచ్చింది. కిటికీటలాజే

జన సమ్మర్లంలోంచి వచ్చిన సుందరి ఈ యిల్లు బావురు మంటున్నట్లుగా వుంది. కింద ఎన్నో గదులు ఖాళీగా తాళాలు పెట్టివున్నయ్యే. ఒక గదిలో మాధురి, ఇంకో గదిలో మాధురి ముసలి అత్తగారూ, మేడమీద వై అంతస్తు గదిలో మఘా-మిగతా ఇల్లంతా వాకర్లూ, దాసీలూ ఇంత యిల్లే అప్పుమ్మకి వుంటే ఆండులో ఎన్ని సుసారాలు కొప్పురాలు చేసేవో ఆనుకుంది సుందరి.

“నమస్కారం మామ్మ గారూ!” అంటూ సుందరి ముసలమ్మగారి గదిలోకి వెళ్ళింది.

“ఏవరు తల్లీ నువ్వు? నాకు మాపు సరిగా ఆనడమ్మో. మనుషుల ఆనవాలు బొత్తుగా తెలియదు. ఇంకొస్త దగ్గరికి గా” అని సుందరి ముఖాన్ని తన చేతుల్లో నిడురింది.

“నేను యివాళే వచ్చాను మామ్మ గారూ! మాధురి అక్కాయి దగ్గర చదువుకోటానికి వచ్చాను. ఇక్కడే వుంటాను. మీకు ఏపని కావాలన్నా నాకు చెప్పండి చేసిపెడతాను.”

“మాబంగారు తల్లివికడే! ఎంత తియ్యగా మాట్లాడుతున్నావమ్మో. మనుషుల కోసం మొహం వాచిపోయింది తల్లీ, ఈ ముసలి ఘటాన్ని ఆదరంగా పలకరించే వాళ్లెవరున్నారమ్మ యీ కొంపలా?” అని ముసలమ్మ వొణుకుతున్న చేతుల్లో సుందరి వొళ్ళంతా నిమిరింది.

“నేను మీదగ్గరే పడుకుంటాను మామ్మ గారూ! మీకు ఎన్నెన్నో కబుర్లు చెబుతాను. మీ పనులన్నీ నేనే చేస్తాను. ఇవాళనుంచీ మీ సేవ అంతా నేనే చేస్తాను—” అని సుందరి మాధురి అత్తగారి ఆభిమానాన్ని ఇట్టే మారగొన్నది. ఆవిడ ముఖం తోముకోటానికి నీళ్ళూ అవీ అందించటం, స్నానం చేయించటం వేళకి అన్నం తీసుకువెళ్ళటం అన్నీ సుందరే చేస్తోంది. ఇన్నాళ్ళనుంచీ వాకర్ల సేవతో విసిగిపోయిన ముసలమ్మ ప్రాణానికి సుందరి ఏ స్వర్గంనుంచో దిగివచ్చిన దేవతలాగా కనిపిస్తోంది. సుందరి గంటలతరబడి ఏవేవో కబుర్లు చెప్పేస్తుంది. మాధురి మానంతో విసిగిపోయిన ముసలమ్మ చెవులకి సుందరి మాటలు లేనల సోనలుగా వున్నయ్యే. క్షణంనేపు సుందరి కనబడక

పోతే ముసలమ్మ కొట్టుకుపోతుంది. సుందరి వచ్చిన దగ్గర్నుంటే ముసలమ్మ సాధింపులూ, గొణుగుడూ చాలాభాగం మాయమై పోయి వయ్. కనీసం ముసలమ్మ కోసమైనా సుందరి ఈ యింట్లో వుంటం చాలాఅవసరం అన్నాడు మధు నవ్వుతూ మాధురితో. “దాన్ని ఒక యింటిదాన్ని చేసేవరకూ మన యింట్లోనే వుంచుకుంటాను” అంది మాధురి.

“నేను కాదన్నానా” అన్నాడు మధు.

“అయితే నాకు నీ బొమ్మలు చూపించవా బావా? ఎప్పుడూ తలుపులు బిగించుకుని గదిలో కూచుంటావు. నీ దర్శనం దొరకటమే దుర్లభం అయిపోయిందే” అంటూ వచ్చింది సుందరి.

“అడగండే యెందుకు చూపిస్తానూ? పద మ్మ” అని మెట్టెక్కొడు మధు. అతని అడు గల్లో అడుగుల వేస్తూ చక్కచక్కా వై అంతస్తు

గదిలోకి నడిచింది సుందరి. ఆమె కాళ్ళకింద మేడ మెట్టు వీణ తీగలాగా రుంకరించినయ్. అడుగుడుగులూనూ సుందరి ఏదో వింతకదలికని ఏదో కొత్త సోయగాన్ని నలుదిక్కులా నెడ జల్లుతూ వుంటుంది. బిదు నిమిషాలసేపు కౌలు దగ్గర పెట్టుకొని ఒకచోట కూచోలేదు. లేడి పిల్లలాగా అటూయిటూ ఏదో పని ముంచుకు పోతున్నట్టు పరిగెడుతూ వుంటుంది. చిత్ర కారుడైన మధు కళ్ళకి సుందరి సీతాకోక చిలక లాగా, తూనీగలాగా, కొండలమీద గంతులు వేస్తూ పారే సెలయేరులాగా, నిలకడలేకుండా అంతటా పరుగులుతీసే మలయపవనలాగా కనిపించింది. కలతలేని కొలనులోకి రాయి విసరినట్టు అతని బీభత్సంలోకి యెవరో ఈ సుందరిని విసిరి కల్లోలం చేపినట్టుగా వుంది.

(ముగింపు వచ్చే సంచిలో)

‘ఆశ్వని’ రచనలు : పాక్షికదృష్టి

“ఆమెకా పక్షాన నిలబడేవారు తమ ఆర్థిక రాజకీయ స్వాతంత్ర్యాన్ని పోగొట్టుకుంటున్నారు. గాని రష్యా పక్షాన నిలబడే ప్రపంచ ప్రజలు రష్యా రాజకీయ ఆర్థిక సిద్ధాంతాలను ఆమోదించవలసిన అవసరంకూడా లేదు. స్వేచ్ఛా మారుతం ఎటునుంచి వస్తున్నదీ ఇప్పుడైనా తెలుసుకొనలేనివారు రానున్న క్లిష్ట పరిస్థితిని యెట్లా యెదుర్కొంటారు.”

ఈపై మాటలు ఆక్టోబరు 5వ తేదీ “తెలుగు స్వతంత్ర”లోని “ఆశ్వని” గారి సుభాషితాలు. వీరి మనసెప్పుడూ సైబీరియా పచ్చిక బయళ్ళలో విహరించుతూంటుంది. ఈనాటి సామాన్యమూ మాటలలో మహజర్లతో శాంతిని స్థాపించే కమ్యూనిస్టుల వాలకం మాసి విస్తు పోతున్నాడు (చేతలలో ఆటంబాఁబులే) నిజమేదో తెలుసుకోలేక మీ పత్రిక చూస్తే దాంట్లోనూ ఇదే ప్రచారం జరగడం విచారకరం. ఏక పక్షగాము లెవ్వరూ స్వంతలోపం తెలుసుకోలేరు. ఏకోణంనుంచి చూచినా ఎదిరి పతుం వారికి స్వార్థమే మంచుగడ్డలా ఘనీభవించి కనపడుతుంది. ఈరోజుల్లో ఆమెకా బ్రిటిష్”ను ఎంత దుమ్మెత్తిపోసి రష్యాను యెంత పొగడితే

అంత ఆభ్యుదయవాదులు. (ఎ. యల్. నరసింహారావుగారి ప్రవచనం ప్రకారం) కౌని, అందరూ ఆశ్వనిగారి లాంటివారే కారు. రష్యానిగాని కమ్యూనిజాన్ని గాని విమర్శించిన వారందరూ సామ్రాజ్యవాదుల ఏజంట్లుగా తెక్క కట్టడానికి. ఈనాటి వీధిమాసికి కోకది శాంతిని గాని ఒకరికంట్లో మరొకరు పుల్లల బెట్టుకోవడం గాదు. భీత్రాజులా పొగడుతూ మూఢంగా ప్రవర్తించే-వ్యూహశిజం గాదు. రష్యా భూలోక స్వరాన్ని నిర్మించవచ్చు. ఆమె రికా నరకానికి సోపానాలు కట్టవచ్చు. మాకు కౌవలసింది ఇలాంటి ఏకపక్ష దీవనలు గాదు, నిష్పక్షపాత విమర్శలు. ఆశ్వనిగారి భావాల లాంటి “మతోన్మాదిక కమ్యూనిస్టు” భావాలు గాదు. (ఎ. యల్. నరసింహారావుగారు చెప్పినట్లు ఈనాటి కమ్యూనిజంకూడా మతోన్మాదమే) ఇకనుండైనా దయవుంచి మమ్ములను బూర్జువాలుగా సామ్రాజ్యవాద ఏజంట్లుగా చిత్రంప చేసే రచనలు నిలిపి తలపట్ట వైఖరిని ఆవలం బిస్తారని ఆశిస్తున్నాము.

మాక రాజు వేణుగోపాలరాజు